Gospodarski bilten, Svezak 4, broj 4

Sadržaj

1. Najnovije informacije o Paktu stabilnosti
2. Sektor bankarstva
3. Telekomunikacije
4. Sektor energetike
5. Najnovija događanja iz Republike Srpske
6. Privatizacija
7. Najnovije informacije o mirovinama
8. Poreska politika i poreska uprava
9. Proračuni
10. Promet
11. Gospodarski pokazatelji u BiH

1. Najnovije informacije o Paktu stabilnosti

1. Imenovanje novog Specijalnog koordinatora i opći pregled aktivnosti Pakta stabilnosti

19 prosinca 2001 godine, Vijeće Europske Unije donijelo je odluku kojom se dr Erhard Busek imenuje za “Specijalnog predstavnika Evropske Unije da bi obnašao funkcije Specijalnog koordinatora pri Paktu stabilnosti za Jugoistočnu Europu. Tako je dr Busek stupio na mjesto Bode Hombacha čiji je mandat Specijalnog koordinatora isticao 31 prosinca 2001 godine.

Ovo imenovanje koincidira sa značajnim razdobljem u razvoju regionalne sauadnje u okviru Pakta stabilnosti uopće.Druga regionalna konferencija Pakta stabilnosti održana je u Bukureštu 25 i 26-og listopada čiji su ishod bili (1) preuzimanje obveze u iznosu od oko 2.6 milijardi EUR-a (što uključuje već prethodno utvrđenu obvezu vezanu za sredstva do

čije realizacije međutim još nije došlo) i (2) obznana regionalnih strategija u nekoliko oblasti i sektora – poput trgovine, infrastrukture, razvoja privatnog sektora, borbe protiv organiziranog kriminala i terorizma itd. Unatoč ovome uspjehu, i dalje su ostala neka pitanja, naročito u samom vodstvu EU, a vezana su za konkretan doprinos i komplementarnost Pakta sa ostalnim regionalnim nastojanjima u uspostavljanju suradnje. (poput CEI, SECI) sa vlastitom strategijom EU, na način na koji je to izloženo u Procesu stabilizacije i pridruživanja (SAp) te aktivne uloge i dobro financirane pomoći utemeljene na partnerstvu koja se trenutno odvija na osnovu programa CARDS.

Tako je na osnovu Zajedničke odluke Vijeća novi Specijalni koordinator naročito zadužen da ” vrši procjenu sadašnjih aktivnosti i metoda rada Pakta ” i izvijesti Vijeće najkasnije do ožujka 2002 godine. Također se utvrđuje da provedba Zajedničke odluke uzima ” u obzir naročito razvoj i dosljednost toga razvoja u odnosu na druge doprinose koje Europska Unija daje u regiji. U zajedničkoj odluci se kaže i to da će Specijalni koordinator

” biti u bliskoj vezi i suradnji sa Uredom visokog predstavnika u Bosni i Hercegovini. “

Neformalni konsultativni odbor za proces pridruživanja pri Paktu stabilnosti (ICC) ” (uključujući PS, Predsjedništvo EU, Vijeće EU i EK) je potom osnovan i treba se prvi put sastati 11-og siječnja, u duhu konstruktivnog partnerstva. Europska komisija je distribuirala dokumenat u kome detaljno izlaže svoje preliminarne procjene aktivnosti PS dajući naznake da ” komisija namjerava dati kvalitetan doprinos i usredsrediti svoje stručne i radne napore u ovu novu fazu Pakta Stabilnosti. “

Kao aktivan partner Pakta Stabilnosti OHR će nastaviti davati svoj doprinos ovome procesu.

2. Radni stol broj II Sastanak u Sarajevu – 29-30 studenoga 2001 godine.

Kao kopredsjedavajući ” Radnog stola broj II za obnovu razvoj i suradnju ” u periodu srpanj-prosinac 2001, Ministarstvo za europske integracije Bosne i Hercegovine bilo je domaćin plenarnog sastanka ovoga Stola u Sarajevu.

Glavne točke koje su razmatrane su između ostalog uključivale:

1. Napredak učinjen u pogledu liberalizacije regionalne trgovine (nakon Memoranduma o razumijevanju iz ;ipnja 2001),

   - Napredak učinjen vezano za Investment Compact,
   - Razvoj inicijative za socijalnu koheziju i
   - Prezentaciju plana koju je izvršila Albanija, kao predsjedavajući Procesa suradnje u jugoistočnoj Evropi (” nezvanični dokumenat “) o Koordinaciji u području energetike i politike u JIE “

Predstavnici Investment Compact-a dali su pregled svojih aktivnosti, a naročito onih vezanih za završetak prvog izdanja ” instrumenata za praćenje ” politike reforme.

(vidi: http://www.investmentcompact.org/)

Predloženo je da se sačini “Regionalni investicioni okvir” koji bi slijedio primjer regionalnog Memoranduma o razumijevanju o liberalizaciji trgovine.

Inicijativa vezana za socijalnu koheziju, kojom su kopredsjedavale vlade Francuske i Savezne republike Jugoslavije, dala je pregled i trenutne situacije vezane za akconi plan usvojen u Bukureštu u različitim područjima u kojima treba intervenisati poput politike zdravstva, socijalne zaštite, stručnog osposobljavanja i politike tržišta rada.

3. Napredak učinjen na liberalizaciji regionalne trgovine i Sporazum o slobodnoj trgovini BiH (SRJ)

Značajan sporazum potpisan je između vlada BiH i SRJ 1-veljače 2002. Kada bude ratificiran, taj sporazum će omogućiti trgovinu domaćim robama između ove dvije zemlje bez carina sa izuzetkom proizvoda na bazi nafte i protektiranih automobilskih guma za koje će doći do postepenog ukidanja carinskih pristojbi tek do 2004 godine. BiH je takve ugovore već sklopila sa Hrvatskom i Slovenijom. Tehnički gledano, sporazum sa Bivšom jugoslavenskom republikom Makedonijom je kompletiran, ali se još uvijek čeka na rješavanje nekih završnih točaka. Proces koji se utvrđuje Memorandumom o razumijevanju predviđa da će svaka zemlja članica Pakta stabilnosti (Albanija, Hrvatska, SRJ, BJRM, Bugarska i Rumunija) vršiti pregovore i sklapati bilateralne sporazume o slobodnoj trgovini sa drugim zemljama (otuda ukupno 21 Sporazum o slobodnoj trgovini) do kraja 2002 godine čiji je opći cilj liberalizacija 90% vrijednosti međusobne trgovine u regiji do kraja 2006 godine.

Radni stol broj II je u Sarajevu obaviješten da je od 21 sporazuma pet potpisano, deset u pregovorima, a šest je još u pripremi. Dva ugovora su u to vrijeme (studeni) bila blizu poptpisivanju. Ovo uključuje i sporazum između BiH i SRJ. Primijećeno je da je potrebno nastaviti sa pružanjem donatorske podrške da bi se omogućio tehnički posao koji treba obaviti da bi se priveli kraju, a onda i proveli, preostali još neskopljeni sporazumi. Na primjer, pomoć bi, između ostalog, bila potrebna oko primjene ” pravila o porijeklu “. I na kraju, ali ne i manje važno pitanje jest kako se baviti padom prihoda po osnovu carina koje se očekuje – što je također bilo istaknuto.

Konačno, može se očekivati da će sporazum o slobodnoj trgovini između BiH i SRJ, olakšavajući trgovinu i pojednostavljujući rad na granici, imati poztivan utjecaj na učvršćivanje jedinstvenog gospodarskog prostora u BiH.

2. Stvarni napedak u privatizaciji banaka i reformi

Pošto je postojanje funkcionalnog i dobro urteđenog te konkurentnog sektora bankarstva temeljni uvjet za dobru budućnost održive privrede u BiH, i državna i entitetske vlade a i međunarodna zajednica uložili su značajne napore da se to i ostvari. Kao dokaz njihova uspjeha, značajna karakteristika ovoga ojačanog sektora je snažan ulazak stranih banaka na tržište, unoseći u sektor nove razmjere u pogledu konkurencije i razine usluga korisnicima.

Što se tiče nastojanja da se izvrši privatizacija, oba entiteta su u završnoj fazi kada se radi o utvrđivanju banaka koje imaju izgleda da privuku strane ulagače, ili se mogu konsolidirati sa drugim bankama odnosno moraju ići u likvidaciju. Rast banaka u privatnom vlasništvu bio je jak, sa 41 privatne banke (od 53 ukupno u cijeloj zemlji) a radi se o kontroli nad 80 posto imovine u bankarskom sektoru (2.9 milijarde KM 3.5 milijarde na dan 30 rujna 2001 godine). Banke sa većinskim privatnim udjelom uključuju osam banaka čiji je nekadašnji većinski vlasnik bila država, dok je preostalih trinaest banaka u državnoj svojini u konačnoj fazi odlučivanja. U Republici Srpskoj, privatne banke sada imaju kontrolu nad više od polovine imovine bankarskog sektora dok strani ulagači imaju kontrolu nad 35 posto imovine. Četiri od jedanaest banaka u većinskom državnom vlasništvu je privatizovano. U Federaciji, opet, radi se o otprilike 90 % imovine banaka sa većinskom privatnom svojinom i 70% u stranim bankama. U stvari, dvije međunarodne bankarske kompanije drže 50 posto pologa u četiri banke u Federaciji. Četiri od deset banaka sa većinskom državnom svojinom su sada privatizirane.

Jednako ohrabruje i to što su po prvi puta nakon rata banke u Federaciji iskazale neto dobit u ovoj godini – nakon tri uzastopne godine poslovanja sa gubicima- u iznosu od 33 miliuna KM. Osim toga razina nove štednje porasla je sa 599 miliuna KM krajem 2000 godine na 1.3 milijarde krajem 2001

godine, odražavajući i porast novoga povjerenja javnosti prema bankama. Dok se pojašnjavaju pitanja vezana za vlasništvo a likvidnost jača, pravni okvir koji se odnosi na ovaj sektor također se revidira. Radna skupina koja se sastoji od zvaničnika iz područja bankarstva u Federaciji i predstavnika međunarodne zajednice nedavno je privela kraju rad na značajnom nacrtu revizije federalnog zakona o bankama, čiji je cilj da otkloni čitav niz nedostataka u postojećem zakonu, i podnijela ga Vladi na dalju zakonsku proceduru. Nacrt teksta je također dat na razmatranje Ministarstvu financija Republike Srpske koji bi mogao ići na eventualno usvajanje. Jedna zajednička radna skupina će uskoro, kao nastavak ove aktivnosti, preuzeti na sebe zadatak da uskladi zakone o agencijama za bankarstvo u oba entiteta.

Programi za osiguranje depozita, koji su uvedeni u oba entiteta tokom 2001 godine, također se dobro razvijaju, tako da je sedam banaka sada postalo članovima u Federaciji. Stručnjaci iz državne i entitetskih vlada te međunarodne zajednice, nakon nekoliko mjeseci aktivnosti u radnoj skupini koja se bavila izradom nacrta, sada ima namjeru krenuti u izradu nacrta zakonskih akata čiji je cilj objedinjavanje ovih dvaju entitetskih programa u tijelo na državnoj razini, a čije se donošenje očekuje u narednih nekoliko mjeseci.

3. Telekomunikacije

Reformska dinamika je u toku četvrtog kvartala bila nažalost usporena. Unatoč velikim naporima da se krene dalje sa uspostavljanjem modernog pravnog okvira u sektoru telekomunikacija, čime bi se povećala gospodarska privlačnost BiH, Vijeće ministara nije uspjelo do sada staviti na raspravu narct Zakona o komunikacijama na državnoj razini i plan radnji koje treba poduzeti. Nažalost, to bi moglo postati preprekom i u predstojećem procesu privatizacije operatora telekomunikacija. Da bi se mogli pripremiti za privatizaciju, dva operatora u Federaciji – PTTBiH i HPT Mostar – konačno su obavila razdvajanje telekoma i pošte koje funkcionira od 1

siječnja 2002 godine. Svjetska banka i Europska banka za obnovu i razvoj održale su dvije radionice o privatizaciji u siječnju 2002 godine na kojima su se okupili političari i predstavnici operatora telekomunikacija te ostalih poslovnih subjekata da bi raspravili i utvrdili ključna pitanja koja utiču na uspjeh u privatizaciji.

4.Sektor energetike – temeljne reforme na putu

Provedbaa kredita za projekt Power III je uznapredovala u protekla tri mjeseca. Ciljevi projekta Svjetske banke Power III su nastavak programa rekonstrukcije u sektoru električne energije, da bi se osigurao pristup pouzdanijoj i jeftnijoj struji- samo snabdijevanje će se obavljati uz smanjene sigurnosne i okolišne rizike, i smanjene troškove za snabdjevače.

Uz pomoć USAID-a obavljene su uspješne konzultacije sa entitetima oko nacrta Zakona o električnoj energiji koji se trenutno nalazi pred parlamentom. Zakonomm se dalje jača jedinsveni gospodarski prostor u sektoru energetike u BiH. Zakonom se utvrđuje osnivanje regulatorne komisije koja će biti nadležna za prijenos električne energije, a predviđa se i postojanje neovisnog operatora sustava koji će rukovoditi operacijama prijenosne mreže u BiH . Postojat će i jedna tvrtka koja će se baviti prijenosom električne energije i omogućavati povezivanje mreže na mreže u zapadnoj Europi. Nakon usvajanja Zakona o električnoj energiji na državnoj razini, entiteti moraju izraditi zakone o električnoj struji a u čijoj će nadležnosti biti proizvodnja i distribucija električne energije. Time će pravni i institutcionalni okvir u sektoru električne energije biti kompletiran.

5. Gospodarska reforma u Republici Srpskoj: Značajan napredak, ali predstoji još dug put

Kada su u pitanju aktivnosti Vlade RS vezane za rad na zakonskim aktima, u Službenom glasniku RS objavljeno je 148

zakona i izmjena i dopuna zakona iz područja gospodarstva koji su doneseni od sklapanja dejtonskog mirovnog sporazuma u studenom 1995. 101 od tih zakona usvojeno je do prosinca 2000, što je u prosjeku 20 zakona i izmjena i dopuna zakona godišnje (u razdoblju od Dejtonskog sporazuma do prosinca 2000 godine). Sadašanja Vlada Republike Srpske usvojila je 47 zakona i izmjena i dopuna zakona u toku jedne godine (od januara 2001 do januara 2002). Među najznačajnijima su: Zakon o doprinosima, Zakon o poreskoj upravi, Zakon o javnim nabavkama, Zakon o pranju novca, Zakon o porezu na dohodak građana, Zakon o porezu na imovinu itd. Valja istaknuti da je sadašnja Vlada prva usvojila strategiju gospodarskog razvoja , na osnovu koje je dalje postupala. Zahvaljujući tomu *ve*ćina primarnih ciljeva za 2001 godinu je postignuta tj:

- Zaustavljanje porasta nezaposlenosti
- Usporavanje inflacije (povećanje indeksa maloprodajnih cijena do 5%)
- Redovna dospjela plaćanja budžetskim korisnicima
- Redovno servisiranje obveza prema zajedničkim institucijama BiH
- Redovno servisiranje vanjskog duga
- Porast stvarnog bruto nacionalnog proizvoda za najmanje 5% (zvanični podaci još nisu objavljeni/ predviđanja su da se radi o nižem postotku)
- Privatizacija državnog kapitala skoro da je dostigla planirani cilj- privatizacija 50% od knjižne vrijednosti državnog kapitala

*Me*đutim mnogo toga je još ostalo:

- Velik trgovinski deficit koji je u stalnom porastu (porastao za 200 miliuna KM ili oko 20% u poređenju sa 2000 godinom)
- I dalje visoka stopa nezaposlenostia unatoč njenom padu od 4% tijekom 2001 godine)
- Prosječna neto plaća (oko 323 KM) i prosječna mirovina (oko 120 KM) znatno su niže nego u Federaciji

- Pad industrijske proizvodnje za oko 12%
- Dalja stagnacija u procesu privatizacije

Privatizacija firmi od strateškog značaja je svakako jedno od najznačajnijih reformskih pitanja u Republici Srpskoj jer joj je cilj olakšati tržišno orijentirano prestrukturiranje na mikro planu. U fiskalnom području bilježi se relativno niska razina ubiranja prihoda – naročito kada se radi o porezu na dohodak i dobit- na što treba usmjeriti pažnju.

Područja kojima treba posvetiti naročitu pažnju u smislu utvrđivanja politike u 2002 godini uključuju:

- Jačanje operativnih kapaciteta Direkcije za privatizaciju
- Potpuno provođenje Zakona o poreskoj upravi, uz nastavak javne kampanje kojom se jača svijest građana RS o njihovim građanskim obvezama
- Provedba mehanizma za refundiranje poreza na akcize u svrhu sprkečavanja dvostrukog oporezivanje roba koje podliježu akciznim obvezama u međuentitetskoj trgovini, tako što poreska obveza nastaje u mjestu potrošnje

Dodatne informacije vezane za ove i ostale događaje u Republici Srpskoj mogu se naći na sljedećim web stranicama http://www.vladars.net, http://www.rsprivatizacija.com.

6. Privatizacija – Ulazi u dobru godinu?

U oba entiteta program privatizacije sada ide mnogo brže i prvi ohrabrujući – iako vrlo spori- rezultati ostvareni u skupini malih i srednjih poduzeća predstavljaju znak da je prestrukturiranje privrede u zemlji i njezin prelazak na *slobodno tr*žišnu orijentaciju već dobro poodmakao.

U Republici Srpskoj prodaja kapitala u velikim poduzećima za vaučere je završena. Stvarna raspodjela dionica novim akcionarima (građanima i privatizacijskim fondovima) trajala je dugo vremena zbog složenosti same operacije, no sada se

može smatrati obavljenom. Većina Skupština se već sastala a prodaja za gotovinska sredstva ili stranu valutu pokazuje da je prodaja presotalog kapitala u državnoj svojini u toku. Do sada je u potpunosti privatizirano 66 od 648 tvrtki.

U kategoriji malih poduzeća, rezultati obećavaju prilično mnogo, pošto je oko 42% tvrki (115 od 276 prešlo u druge ruke). Preostali dio iz ove skupine je povremeno na ponudi tako da se očekuje da će više od 70% ovih tvrtki biti prodano do kraja 2002 godine.

Što se tiče tvrtki od strategijskog značaja, situacija se nije značajno promijenila i napredak je spor. U posljednja tri mjeseca tri velika poduzeća (od ukupno 52) uspješno su prodana međunarodnim ulagačima. O još tri tvrtke vrše se pregovori, i njihova prodaja predstoji. Priprema tvrtki za tendere dobro napreduje uz pomoć međunarodnih savjetnika., i 21 tvrtka je ponuđena na tendersku prodaju. Međutim nivo odziva stranih ulagača je slab i treba usmjeriti više napora Vlade i agencija za privatizaciju kao i agencije za podsticanje stranih ulaganja na podizanje razine povjerenja u budućnost zemlje i tako stimulirati ulaganja u Republici Srpskoj.

U Federaciji Bosne i Hercegovine, drugi krug javnog upisa dionica za certifikate u posjedu građana koju je Agencija za privatizaciju planirala kada su u pitanju velike tvrtke, upravo je završen. Sljedeći korak je ponuda preostalog dijela kapitala u državnom vlasništvu za gotovinska sredstva plaćanja najznačajnijim ulagačima koji su spremni da ti podršku financijskim potrebama i razvoju tih tvrtki da bi postale konkurentne kako unutar BiH tako i na izvoznim tržištima.To je jedan od najznačajnjih ciljeva u 2002 godini. Treći krug javnog upisa dionica treba početi u veljači, a na ponudi će biti oko 200 tvrtki iz ove kategorije. Do sada je 14% tvrtki u potpunosti privatizirano (154 od 1034). Ovi rezultati su razočaravajući i treba uložiti nove napore na način na koji je to rečeno u prethodnom tekstu o RS- Agencije Vlade FBH trebale

bi stimulirati ovaj proces.

U kategoriji malih poduzeća ostvareni rezultati više ohrabruju i 62% (199 od 322) tvrtki je uspješno prodano privatnom sektoru, uglavnom za gotovinu. Do kraja 2002 godine, narednih 20% tvrtki iz ove kategorije trebalo bi da budu prodane.

Od početka procesa privatizacije firmi od strategijskog značaja u 2000 godini, samo je šest (od 86) tvrtki do sada prodano. Ovo se čini niskim rezultatom iako se mora priznati da prodaja tih velikih tvrtki ovisi o pomoći međunarodnih savjetnika koja je u biti počela tek krajem 2000 godine. Kao što je planirano, Svjetska banka će se posljednja uključiti u taj proces, a njihovi stručnjaci će, očekuje se, otpočeti sa aktivnostima vezanim za privatizaciju u toku prvih mjeseci 2002 godine.

Radna skupina za privatizaciju (iz redova Međunarodne savjetodavne grupe za privatizaciju i Federalne agencije za privatizaciju) izvršila je djelotvornu koordinaciju pripremnih radova za donatorske institucije u proteklom semestru, a jedan od prioriteta im je da sačine revidirani spisak strategijskih tvrtki. Novi spisak smanjen je na 56 tvrtki koje za privatizaciju trebju da pripremiti međunarodni savjetnici. Ostale 32 tvrtke će izravno privatizirati FPA ili CPA bez donatorske pomoći. Neophodno je da budu primijenjeni transparentni kriteriji, slobodan pristup podacima, pravičan tretman ponuda itd kada su ove tvrtke u pitanju, a FPA će redovito izvješćivati radnu skupinu o napretku koji je postigla u svome radu.

U oba entiteta, velike tvrtke koje se bave električnom energijom i tvrtke koje se bave javnim komunalnim djelatnostima privatizitat će se na kraju ovoga procesa, a neke od njih će prethodnio trebati prestrukturirati. Većina poduzeća iz ove kategorije dobit će pomoć Svjetske banke.

Brčko

Ured za privatizaciju Distrikta Brčko objavio je prvu skupinu od šest tendera koji se odnose na poduzeća u Distriktu Brčko u rujnu 2001 godine. Rok za podnošenje ponuda bio je 21 listopad 2001. Kao rezultat, došlo je 24 ponude od kojih su 22 ocijenjene kao valjane. Očekuje se da će se odluke vezane za privatizaciju ovih šest poduzeća donijeti u ožujku 2002 godine.

7. Novi PIO

Provedba Zakona Federacije Bosne i Hercegovine o organizaciji mirovinsko invalidskog osiguranja prošlog je mjeseca doživjela značajan uspjeh. Otežana postojanjem postojanjem dva paralelna penziona sistema utemeljena na etničkoj osnovi, provedba ovoga zakona došla je sa velikim zakašnjenjem. Shodno tome, mirovinski sistem u Federaciji bio je optrećen gospodarskom nedjelotvornošću i financijskom netransparantnošću. Provedba ovog značajnog zakona jedan je od uvjeta za kredit Svjetske banke PFSAC II.

Novi jedinstveni mirovinski fond u Federaciji Bosne i Hercegovine krenuo je sa radom početkom ove godine. Federalna vlada je imenovala privremenog direktora fonda i izabrala članove Upravnog odbora. Novi mirovinski fond registriran je 28 prosinca 2001; jedinstveni uplatni račun otvoren je na ime fonda 11 siječnja 2002 godine. Penzioni fornd bi trebalo da otpočne sa isplatom prve penzije svim penzionerima u Federaciji početkom februara.

Pokretanje novog mirovinskog fonda predstavlja značajan korak naprijed, ali tek početak složenih reformi mirovinskog sustava koje još uvijek predstoje u oba entiteta. S obzirom na činjenicu da reforme u Federaciji uključuju objedinjavanje dva zasebna paralelna mirovinska fonda, Upravni odbor novog mirovinskog fonda već je imenovao komisiju koja treba da izvrši procjenu kvalifikacione strukture postojećeg osoblja nekadašnjih dvaju mirovinskihfondova i sačini operativnu strategiju o potrebama za popunjavanjem osobljem u novom

mirovinskomfondu. Kao rezultat reformi, neki od uposlenika nekadašnjih mirovinskih fondova vjerovatno će ostati bez posla, što znači da neće biti lakih rješenja za problem koji predstoji. Podrška međunarodne zajednice bit će značajna u narednim mjesecima da bi se osigurao zamah za dalje reforme.

8. Poreska politika i Poreska uprava

U prosincu 2001 godine g. Milica Bisić postavljena je za čelnu osobu Poreske uprave u Republici Srpskoj, čime je riješeno pitanje normalnog funkcioniranja Poreske uprave u Republici Srpskoj (Do tada se propisi nisu mogli donositi bez potpisa rukovodnog lica Poreske uprave).Ovo novo imenovanje poboljšalo je dobre izglede za uspostavljanje stručne i djelotvorne Poreske uprave u Republici Srpskoj.

Vlada Republike Srpske donijela je Uredbu o pripadnosti posebnih poreza 4 prosinca 2001 godine. FBH je u službenom glasilu objavila izmjene i dopune propisa kojima se uređuje pripadnost poreza na akcize u studenomi tako približila usklađenost pripadnosti poreza na akcize u BiH. Očekuje se da se predstavnici entiteta sastanu sa predstavnicima distrikta Brčko u ožujku 2002 godine da bi usaglusili i riješili pitanja vezana za zakone o porezu na promet i akcize.

Zakon o poreskoj upravi Federacije Bosne i Hercegovina treba da uđe u parlamentarnu proceduru radi usvajanja najkasnije do ožujka 2002 godine. Taj će zakon omogućiti lakše funkcioniranje Poreske uprave i dati joj više ovlasti. Sličan zakon je već usvojen u Republici Srpskoj. I Brčko je usvojilo svoj zakon o poreskoj upravi.

14 prosinca 2001 godine, Gesellschaft fur Technische Zusammenarbeit (GTZ), zajedno sa OHR-om u Sarajevu organizirao je prvi zvanični seminar o porezu na dodanu vrijednost (PDV) u BiH. Pod predsjedavanjem veleposlanika Donalda S. Hays-a, seminaru je prisustvovao i Ministar za trezor institucija Bosne i Hercegovine, Ante Domazet, zvaničnici iz entiteta

(uključujući i distrikt Brčko) te veliki broj zastupnika međunarodne zajednice. Istaknuti GTZ-ov stručnjak za PDV, Eckhart Brandt-Pollman iznio je početnu tehničku prezentaciju. Uspješan ishod prvog seminara o PDV-u bio je ohrabrujući, uz uspostavljanje radne skupine za PDV koja će rukovoditi daljim i vjerovatno mnogo konkretnije utemeljenim događajima i razmjenom ideja u toku 2002 godine.

9. Proračuni

Institucije Bosne i Hercegovine i Federacija Bosne i Hercegovine izvršili su rebalans proračuna za 2001 godinu. Manje interne izmjene urađene su i u proračunu Republike Srpske, ali ukupan iznos je ostao nepromijenjen.

Proračun institucija Bosne i Hercegovine povećan je za 15%, ali i pored povećanja uplata iz entiteta, još nije izvršen zbog činjenice da Zakon o korištenju sredstava od sukcesije još nije donešen i sredstva nisu realizirana. Taj zakon, kao i proračun za 2002 godinu, trebalo bi donijeti u narednih nekoliko sedmica, pošto funkcioniše privremeni budžet za prva tri mjeseca. Razgovori sa MMF-om o nacrtu toga proračuna – koji je za oko 110 miliuna KM veći od proračuna za 2001 sa izvršenim rebalansom – se i dalje vode.

U Federaciji je porast prihoda doveo do rebalansa proračuna koji je za 19% veći od prvobitno predložene cifre. Za 2002 godinu proračun je napokon usvojen početkom ožujka i u Domu naroda i u Zastupničkom domu i trebalo bi da iznosi 1,559 miliuna KM.

Republika Srpska je uspjela izvršiti svoj proračun gotovo u sukladno planu. Proračun za 2002 godinu je usvojen i iznosi 980 miliuna KM (8% veći nego u 2001 godini).

U Distriktu Brčko, usvojen je proračun za 2002 godinu, u iznosu id 136.4 miliuna KM (20% veći nego u prethodnoj godini)

I konačno, od prvog siječnja , koristi se jedinstevni račun trezora, što bi trebalo poboljšati efikasnost i transparentnost.

10. TRANSPORT – napreduje

29 studenog u Sarajevu, ministri iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske i SRJ potpisali su pismo namjere o suradnji vezanoj za upravljanje Posavljem (u okviru Pakta stabilnosti) To bi trebalo rezultirati ponovnim otvaranjem ove rijeke za međunarodnu plovidbu.

BiH je potpisala sporazum sa CEATS-om u rujnu . Ugovor je sklopljen i sa Croatia Control Limited da bi se osigurala kontrola zračnog prometa u BiH u srednjem zračnom prostoru od 27 prosinca 2001 godine. Razmještanje državne granične službe obavljeno je u zračnim lukama u Banjaluci i Mostaru, a slično će biti i sa zračnom lukom u Tuzli.

Program o sigurnosti civilnog zračnog prometa saobraćaja je sačinjen u formi nacrta i sada se nalazi na pregledu u Eurocontrol-i. Koordinator projekta za operativnu pomoć (OPAS) otvorio je ured u Sarajevu i sada je postavljen na položaj upravnika Odjela za civilnu avijaciju Bosne i Hercegovine. Nažalost, kašnjenje projekta OPAS onemogućava članstvo BiH u ECAC do kraja 2002. Ubrzo nakon toga BiH će postati članom Eurocontrol-a.

I vlada Republike Srpske i vlada Federacije donijele su nedavno zakone o željeznicama. U Federaciji po tom zakonu ŽBH (Željeznice Bosne i Hercegovine) i ŽHB (Željeznice Herceg Bosne) postaju nove ŽFBH – Željeznice Federacije Bosne i Hercegovine.

U sektoru cestovnog prometa, državna vlada je usvojila Zakon o međunarodnom i međuentitetskom prometu, kojim se utvrđuju osnove za izdavanje dozvola na državnoj razini i uređivanje međunarodnog i međuentitetskog kamionskog i autobuskog prometa.

11. Gospodarski pokazatelji u BiH za period siječanj 2001 – siječanj 2002

Izvor: Zavodi za statistiku FBH i RS

pokazatelj	Federacija BiH	Republika Srpska	BIH (procjena OHR-a)
GDP nominalni u 2000 GDP nominalni 1999 Nominalni porast 1999-2000 Stvarni porast 1999-2000 (minus inflacija)	6,698 milijarde KM 6,141 milijarde KM + 9,0% +7,8%	2,463 milijarde KM 2,180 milijarde KM + 13,0% -0,6%	9,161 milijarde KM 8,321 milijarde KM +10,0% +5,5%
Indeks u industrijskoj proizvodnji 2001 u poređenju sa 2000 12/01 u poređenju sa 12/00	 +12,2% +7,4%	 -12,9 % -25,4%	 +3,8% -3,53%
Indeks maloprodajnih cijena 2001 u poređenju sa 2000 12/01 u poređenju sa 12/00	 +1,7% + 0,3%	 +6,5% +2,2%	 N/A N/A
Prosječna neto plaća12/01 U poređenju sa prosjekom u 2001	457,68 KM +7,3%	332 KM +12,7%	412,5 KM +9,24%
Broj uposlenih 12/01 Broj registriranih nezaposlenih 12/01 (RS 09/01)	405.689 lica 269.004 lica	227.740 lica 153.231 lica	633.429 422.235

Broj umirovljenika 10/01 (RS 09/01) Prosječna mirovina u 10/01	279.359 lica 170 KM	179.835 lica 105 KM	459.194 lica 145 KM
Uvoz 2001 Izvoz 2001 Trgovinski deficit u 2001 Pokrivenost uvoza izvozom	5,113 milijarde KM 1,746 milijarde KM 3,367 milijarde KM 34,1%	1,697 milijarde KM 0,599 milijarde KM 1,098 milijarde KM 35,3%	6,810 milijarde KM 2,345 milijarde KM 4,465 milijarde KM 34,4%

Ovaj Gospodarski bilten objavljen je u skladu sa ovlastima

Wolfganga Petritsch-a, Visokog predstavnika

Glavni urednik: Garold Larson, Ekonomski odjel, OHR;

(E-mail: garold.larson@ohr.int).

Pomoćnik urednika: Almira Kulaglić, Ekonomsk odjel, OHR